

BAGGRUND

Hedeland er et stort natur- og friluftsområde med et særpræget og spændende landskab. Området er bindeled mellem historie, nutid og fremtid. Istidens sten-, grus- og sandaflejringer har dannet grundlaget for mere end 100 års grusgravning og vendt op og ned på den oprindelige flade moræneslette.

Med Råstofloven fra 1977 blev der indført pligt til at efterbehandle de tomte grusgrave. Derfor blev der i Hedeland, sideløbende med gravningen, genskabt et samlet naturpræget fritidsområde. Efterbehandlingen af Hedeland er karakteristisk ved, at det understreger det menneskeskabte formsprog med landskabstræk som søer, kanaler, sletter, skove og bakker i et stiliseret landskab. Der blev dermed skabt nye rammer for aktiviteter og fremtidige anvendelsesmuligheder i takt med efterbehandlingen.

NATUREN

Råstofindvindingen i Hedeland har efterladt nogle ganske særlige jordbundsforhold og skabt landskabstræk, som har dannet et godt grundlag for en interessant flora og fauna i området. De største biologiske interesser finder man der, hvor jordbunden er præget af kalkholdig mineraljord.

Et af målene for området har været at opnå varierede landskabs- og vegetationstyper med stor artsrigdom. Der er nu flere end 350 arter vilde planter. Blandt andet er der 6 orkidéarter, som findes på de lave fugtige områder (De vilde orkidéer er totalfredet, og de må hverken plukkes eller opgraves). Den store artsrigdom af vild flora betyder, at mange truede sommerfuglearter har fundet et tiltrængt åndehul i Hedeland.

Foto: Jimmy Lassen

ANLÆG

I Hedeland findes en række spændende og markante anlæg. Amfiteatret er en af de største attraktioner og bliver bl.a. brugt til opera, teater og koncerter. Teatret er opbygget efter det klassiske græske teater – men i jordmaterialer, og der er plads til 4.000 tilskuere.

Skibakken ligger centralt i Hedeland og den er med sine 50 meters højde og 80 meter over havets overflade både et fint udsigtspunkt men også et pejlemærke for hele området.

Hedelands vinterrasser blev anlagt i 1987. Der er omkring 3.000 vinstokke.

Hedelands "inventar" er bygget med reference til den historiske nordiske arkitektur med brug af stedets egne materialer. Dette kommer tydeligt til udtryk i de sorte træhuse, pilefethegn, græs-tør, navnesten i granit og svenskrøde indgangsporte.

Der er mange fuglearter, både standfugle og trækfugle, som bruger Hedeland som fouragerings- og yngleområde. Hedelands søer og kanaler rummer en stor bestand af vandinsekter, padder og fiskearter, og på søbedderne ses terner, strandskader og en lang række vade- og andefugle. Hedeland har etableret et Pomet (frugttræsamling) og et Arboret (træsamling), for at finde de bedst egnede træer til skovplantningerne med de meget specielle jordbundsforhold.

I de store skovområder er egetræet valgt som hovedtræet. Hedelands arealer drives efter økologiske principper uden brug af gødning og kemiske bekæmpelsesmidler. Der gøres opmærksom på giftige planter som bjørneklo og vild pastinak, der kan give udslett.

Hedeland Natur & Fritid

AKTIVITETER

Hedeland giver med sine mange anlæg mulighed for forskellige klubber og foreninger samt mere "uorganiserede" publikumsaktiviteter; Ski- og kælkebakke, ridebaner, golfbane, fiskesøer og sejlad, veteranogbane, minijernbane, knallertbane, motocrosscenter, gokartbane, kolonihaver og spejderhytter.

Det er desuden muligt at færdes i området på hen mod 100 kilometer gang-, cykel-, ride-, motions- og naturstier. Der er opstillet borde og bænke forskellige steder i området. Ved Lergraven og vinterrasserne er der anlagte grillpladser og særlige "Kryb-i-ly" huse.

I aktivitetsområdet findes der fitnessudstyr der udfordrer alle aldre, svævebaner, gynger og klatretræ. Selskabet blev stiftet i 1978 og har til opgave gennem opkøb af ejendomme at planlægge, anlægge og drive det hen ved 1500 ha store område. Indtil 2007 har Hedeland opkøbt ca. 730 ha.

Brug af klubfaciliteter kræver normalt medlemskab af den pågældende klub. Dog er nogle af faciliteterne åbne for ikke-medlemmer mod betaling.

Løb

Moto-cross

Ridning

Veteranbane

Skibakke

Amfiteater

KLUBBER, FORENINGER & PUBLIKUMSAKTIVITETER

TELEFON

1	Hedehusgårdens Rideklub (HGRK) www.hgrk.dk	46 56 03 19
2	Hedelands Veteranbane, Særtog www.ibk.dk	22 80 08 99
3	Sportsfisker Sammenslutningen Hedeland	21 63 07 97
4	KFUM-Spejderne, Vindingegruppe www.spejdetnet.dk/vindinge	46 36 81 60 40 50 81 60
7	Brandhøjbanen (minijernbane) www.brandhojbanen.dk	43 52 09 36
9	Roskilde Skiklub - Hedeland www.roskildeskikklub.dk	50 45 67 17
12	Vindinge Rideklub, formiddag bedst www.vindingerideklub.dk	22 75 65 64
13	Knallertbane Mosegård Kontakt Roskilde Kommune	46 31 30 00
14	Hedeland Golfklub www.hedeland-golf.dk	46 13 61 88
15	Islandsheste Center, Eldur www.islandshest.dk	46 56 46 04
16	Informationscenter Hedeland www.hedeland.dk	46 13 63 18
18	Hedeland Vinlaug	46 13 81 60
23	FDM Sjællandsringen www.fdmkoreteteknik.dk	46 13 61 00
24	Motocrossbane, Hedelands Motorklub www.hedelands-motorklub.dk	46 13 83 04
28	Roskilde Racing Center www.roskilderacingcenter.dk	70 25 00 86
30	Hedelandsløbet / Hedelands Bjergløb www.hedelandslob.dk /www.bjerglob.dk	
31	TEAM Hedegårdens Rideklub www.team-rideklub.dk	27 62 02 44
32	Tune Sportsrideklub www.tunesportsrideklub.dk	46 13 86 96
33	Knallertbane, Kommunal fritidsklub www.htk.dk	43 35 36 71

Numrene henviser til aktivitetens beliggenhed – se kortet på folderens bagside.

Nærmere oplysninger om køreplaner for Hedelands Veteranbane og Brandhøjbanen kan fås ved henvendelse til de to klubber.

OBS! Hvis De ikke kan få kontakt til klubberne, kan De ringe til Informationscenteret i Hedeland, tlf. 46 13 63 18.

I/S HEDELAND

I/S Hedeland er et offentligt selskab ejet af de 3 kommuner: Greve, Roskilde og Høje-Taastrup. Selskabet blev stiftet i 1978 og har til opgave gennem opkøb af ejendomme at planlægge, anlægge og drive det hen ved 1500 ha store område. Indtil 2007 har Hedeland opkøbt ca. 730 ha.

Hedeland er under stadig udvikling, fordi der endnu i mange år vil være råstofindvinding i området. Efterhånden som de enkelte grave er blevet tomt for grus, forsøges arealerne erhvervet af I/S Hedeland. De fritidsaktiviteter, der er mulighed for i området planlægges af I/S Hedeland, men de drives alle af de selvstændige klubber og foreninger.

I/S Hedeland, Maglehøjgårdsvej 6 A
2640 Hedehusene
Tlf. 46 13 63 18
Mail: hedeland@hedeland.dk
www.hedeland.dk

FÆRDELSE I HEDELAND

Der gælder visse regler for færdsel i Hedeland, fordi området i dag dels er offentlig ejet, dels privat ejendom.

- Hedeland er tilgængeligt døgnet rundt.

- Al færdsel skal foregå på fods, på cykel eller til hest. Køretilladelse kan gives ved særlige anledninger eller arrangementer. Henvendelse sker til I/S Hedelands Sekretariat.

- Ridning må kun finde sted på afmærket sti. (Sorte/slaggebelagte).

- Alle arealer er tilgængelige, hvis der ikke er lukket ved skiltning.

- Skilte med særlige forhold eller anvisninger kan være opsat for netop det areal, hvor du befinder dig.

- Hunde skal altid føres i snor. Inden for særligt afmærkede områder må hunde dog løbe frit. Hunde må ikke medtages i dyrefolde.

- Fiskeri er tilladt med lystfiskertegn, se www.fisketegn.dk

- Jagt må kun finde sted med tilladelse fra I/S Hedeland.

- Det er forbundet med fare at nærme sig stejle skrænter og vådområder. Derfor frarådes det besøgende at færdes uden for de anlagte stier.

- Man må til eget brug samle bær, nødder, svampe, lav og mos, plukke blomster og urter. Det er ikke tilladt at opgrave træer, buske mv.

- Båltænding, opstilling af telte og campingvogne uden for afmærkede pladser må kun ske med tilladelse fra I/S Hedeland.

- Færdsel og ophold i området sker på eget ansvar.

AKTIVITETER OG SEVÆRDIGHEDER

- 1 Hedehusgårdens Rideklub
- 2 Hedelands Veteranbane
- 3 Sportsfisker Sammenslutningen Hedeland
- 4 Spejderområde, Vindinge
- 5 Kolonihaver
- 6 Kælkebakke
- 7 Brandhøjbanen
- 8 Nymølle skovområde
- 9 Roskilde Skiklub - Hedeland
- 10 Råstofstenen
- 11 Amfiteater
- 12 Vindinge Rideklub
- 13 Knallertbane Mosegård
- 14 Hedeland Golfklub
- 15 Islandsheste Center
- 16 Informationscenter Hedeland
- 17 Maglehøj Mølle
- 18 Hedeland Vinlaug
- 19 Arboret - træsamling
- 20 Pomet - frugttræssamling
- 21 Naturhytte
- 22 Vilde blomster
- 23 FDM Sjællandsringen
- 24 Motocrossbane
- 25 Biogasanlæg
- 26 Tunestilling
- 27 Arrangementsparkeringsplads
- 28 Gokartbane
- 29 Hundeskove, løse hunde tilladt
- 30 Motionsløb, Hedelandsløbet
- 31 Team Hedegårdens Rideklub
- 32 Tune Sportsrideklub
- 33 Knallertbane
- 34 Aktivitetsområde Naturleg og powerfitness

SIGNATURFORKLARING

- Gravhøj, fortidsminde
- Bom
- Parkering
- Informationstavle
- Sognekirke
- Mølle
- Mindesten
- Toilet
- "Kryb i ly hus"
- Løse hunde tilladt
- Offentlige veje
- Stier
- Privat vej
- Natursti
- Ridesti
- Veteranbane
- Skov
- Græsklædt slette
- Vådmarksområde
- Sø
- Udenfor Hedelands grænse

Udarbejdet marts 2008
 Revideret september 2012
 I/S Hedeland
 Maglehøjgårdsvej 6 A
 2640 Hedehusene
 Tlf. 46 13 63 18
 Mail: hedeland@hedeland.dk
 www.hedeland.dk

Layout: Opland
 Landskabsarkitekter ApS.
 Tryk: Jungersen Grafisk Aps.